

November 2024

In dit nummer:

Dankdag

Sterke vrouwen

Eeuwigheidszondag

‘Kom es an!’-middag
met ‘De Zwaogers’

Dankend bidden

Er is veel om te danken,
in woorden en in klanken,
voor eten, drinken, onderdak,
warmte, kleding en gemak.

Er is ook veel te vragen,
om 't hier en nu te dragen,
te bidden voor elkeen die lijdt:
'Kom Heer Jezus, U bevrijdt!'

*Aagje Lingen
Bron: gedichtensite.nl*

Sporen die je nalaat

Vorige maand probeerde ik te schrijven over iets dat me bezighield. Over het lichaam, de geest en de ziel. Na veel opzoeken en nalezen kwam ik in de meest ingewikkelde theorieën, ideeën en filosofieën terecht. Het werd me te moeilijk. Ik gaf het op. Het werd een verhaal over polarisatie.

Maar dat lichaam en die ziel en die geest bleven me bezighouden. En vandaag ga ik er weer mee aan de slag. Ga geen dingen opzoeken of nalezen. Schrijf gewoon naar aanleiding van een gebeurtenis.

Vier oktober. Het is ochtend. We lopen met een kleine groep over een pad op de natuurbegraafplaats in Arnhem. Voorop zes meisjes. Allemaal een paardenstaart. Tussen hen in, en later op hun schouders, een witte rieten mand. Een mand die ze, als we bij het graf staan, voorzichtig in de aarde laten zakken. In de mand het lichaam van een goede vriendin van ons. De zon schijnt. De vogels laten zich horen. Helemaal passend bij haar toen ze nog rondwandelde. Over de Veluwe. Door de bossen. Zoals met ons maar een paar weken geleden.

Vier oktober. Het is middag. We zitten in de dorpskerk in Voorschoten. Een zus van haar spreekt. Een goede vriendin. Een vriend. En de voorganger. Hij geeft *haar* woorden door. 'Ik wil niet dood, maar ik kan niet meer leven.' Hij vertelt ook dat Pasen voor haar een hoogtepunt vormde. En hij leest de legende van de engel van de laatste troost. Een afbeelding van deze engel was de voorkant van haar rouwkaart. Uit de woorden van de voorganger blijkt steeds meer hoe ze verlangde naar het teruggaan naar De Ene. Naar God. Ze was moe van het leven. Zoals op de kaart stond: het leven teruggegeven aan Wie het altijd al in handen hield. Ik lees ook: met hart en ziel was zij predikant-geestelijk verzorger. Nog meer woorden klinken in de dorpskerk. Liederen ook.

Gods goedheid is te groot
voor het geluk alleen
zij gaat in alle nood
door heel het leven heen

Zij daalt als vruchtbaar zaad
tot in de groeve af
omdat zij niet verlaat
wie toeven in het graf.

Ik herinner me hoe ze als jong meisje begon in haar eerste gemeente. Daar leerden we elkaar kennen. Meer dan dertig jaar geleden. Ze vertrok naar een grotere plaats. Daarna naar Leiden waar ze werkte in 'De Bakkerij'. Een plek waar zo gezegd *geloven handen en voeten krijgt*. Waar vroeger brood gebakken werd voor de armen. Waar nu dak- en thuislozen en

allen die dat nodig hebben aan kunnen kloppen en om hulp kunnen vragen. Daarna werd ze geestelijk verzorger in een Rotterdams ziekenhuis. We woonden daar ooit een dienst bij. Wat een bezieling. Ze kon ook met veel geestdrift vertellen over haar werk daar. Aan het bed van een zieke. In gesprek met familieleden. Ik ben ervan overtuigd dat de woorden die de voorganger bij het graf uitsprak kloppen. Hij zei: 'Elke daad van liefde en vriendschap, van zorg en aandacht, afkomstig van haar, verheugde en verrijkte de Bron van Leven en Liefde en gaat niet verloren.' Deze woorden brachten me tot het opschrift van dit stukje. *Sporen die je nalaat*.

Aan het eind van de dienst een gezongen Onze Vader. 'Onze Vader verborgen' van Huub Oosterhuis. Ook iemand die zijn sporen heeft nagelaten. Een paar regels hieruit:

Onze Vader verborgen
uw naam worde zichtbaar in ons
uw koninkrijk kome op aarde
uw wil geschiede, een wereld
met bomen tot in de hemel,
waar water schoonheid, en brood
gerechtigheid is, en genade -
waar vrede niet hoeft bevochten
waar troost en vergeving is
(.....)
nooit één mens meer gemarteld,
niet één mens meer geknecht.
Doof de hel in ons hoofd
leg uw woord op ons hart
breek het ijzer met handen
breek de macht van het kwaad.
Van U is de toekomst
kome wat komt.

Die middag voelde ik haar aanwezigheid. In de woorden, de liederen, gebeden. Alles was zo in haar geest. Die was daar nog. In de sporen die ze ook daar weer naliet. Haar lichaam lieten we achter in Arnhem. En haar ziel gaf ze terug aan Wie hem al in handen had. Aan wie haar bezielde. Het is goed zo. Ik doe het nooit Wat ik schrijf aan iemand opdragen. Maar dit stukje draag ik aan haar op. En ik denk na over de sporen die ik zou willen nalaten.

marja

Pastorpraat ds. Hinkamp

Als de mist, niet alleen 's ochtends maar ook de rest van de dag, over de velden hangt, dan weet je: het is weer herfst. Als je de deur uitstapt en minuscule spinnenwebdraadjes aarzelend je gezicht betasten, dan weet je het nog zekerder: het is weer herfst. En als je op de zondagochtend in de kerk met enige regelmaat een zin moet herhalen omdat links of rechts weer iemand een stevige hoestbui heeft, dan weet je het helemaal zeker: het is onmiskenbaar weer herfst.

Herfst! Tijd van melancholie. Tijd van voor een laatste keer maaien van het niet meer droog wordende gazon (of wat ervoor door moet gaan). Tijd van paddenstoelen en bijbehorende geuren in de bossen en velden. Tijd van fraai gekleurde vallende bladeren. Een mooie tijd ook voor onze stiltewandelingen! Als zelfs de natuur zwijgt wordt de stilte nog meer voelbaar!

Herfst: ik kan genieten van zowel de stilte van de mist als van de onstuimigheid van herfststormen. Zo heeft ieder jaargetijde z'n eigen kleur en charme.

Gelukkig is het met die stormen tot nu toe bij ons wel meegevallen. Maar elders zien we wekelijks de beelden van verwoestende modderstromen. Het geeft wel aan dat er met het klimaat wel degelijk reden is om serieus na te denken over (en werk te maken van) hoe we met onze wereld omgaan!

In de kerk is de herfst de tijd waarop we ons binnen rond woorden van bezinning scharen. Met onze commissie Vorming en Toerusting als aanjager (een woord dat past bij de herfst) van allerlei bezinnende en ook gezellige activiteiten. Altijd al eens willen komen, maar het kwam er niet van? Deze keer gewoon doen! Er ligt een prachtig aanbod, met voor elk wat wils.

De maand november is in de herfst ook altijd een 'gedenkwaardige' maand en een soort van 'tussenmaand'. November: maand van grijze, donkere, dagen. November: maand van gedenken. Maand van bezinning. Dat zijn zo de eerste gedachten die bij mij opkomen voor het begin van de komende maand.

Na de lange 'lichte' zomer gaan we nu weer de wat donkere wintertijd in. 's Avonds (of 's middags!) gaan al vroeg de lichten aan en draaien we de verwarming misschien nog weer een graadje hoger (maar niet te hoog!). Zo proberen we het binnenshuis behaaglijk te maken. En in de kerk? Daar staan we aan het eind van deze maand traditiegetrouw stil bij hen van wie we afscheid moesten nemen.

Altijd weer een gedenkwaardig moment. De Johanneskerk met een gemenleerd gezelschap. De cantorij met een onmisbare en 'memorabele' inbreng. De kaarsen op de tafel en het noemen van de namen. Door de jaren heen is het een vertrouwde en dierbare vorm van gedenken geworden, waarbij nog een keer de namen klinken van de mensen van voorbij.

Zó is er de komende maand volop aandacht voor verstillend en bezinning én voor ontmoeting en gezelligheid. Het bepaalt ons bij kerk-zijn, waar we met elkaar mee willen leven, in lief en leed.

Met een hartelijke groet,
Hans Hinkamp

Jarigen

7 november	Dhr. J.H. Beernink Bilderdijkstraat 5 7131 NH Lichtenvoorde 86 jaar
14 november	Dhr. W.G. Rutgers Winterswijkseweg 39 7134 NC Vragender 81 jaar
18 november	Dhr. W. Heuzinkveld Broekboomstraat 6 B 7131 DW Lichtenvoorde 78 jaar
19 november	Mevr. A.A.T. Hulleman-van den Hout Van Basten Batenburgstraat 17 7131 CC Lichtenvoorde 77 jaar
28 november	Mevr. A.G. Wissink-van Lochem Van Ostadestraat 17 7131 VB Lichtenvoorde 79 jaar

Wij wensen alle jarigen, met familie en vrienden, een gezellige en indien mogelijk gezonde verjaardag.

Moge onze wens samengaan met Gods onmisbare zegen.

Een gebaar van medeleven vanuit de gemeente, in de vorm van een kaartje of telefoontje, zal zeker welkom zijn.

Bloemen vanuit de kerkdienst

29 sept	De heer en mevrouw Wijers-Scholten Gruttostraat 11
6 okt	Familie van mevrouw Scholten-Prinsen Rapenburgsestraat 44
13 okt	De heer en mevrouw Bannink-Heuzinkveld Oude Aaltenseweg 20
20 okt	De heer en mevrouw Gemink-Rexwinkel Engelse Schans 44, Lievelede

Voorbede

Bij de kerkdiensten is het mogelijk om aandacht te vragen voor zaken die u persoonlijk raken. De voorganger zal hier dan zo mogelijk bij de voorbeden aandacht aan schenken.

Bij de ingang van de kerk (onder de toren) liggen pen en papier om een voorbede op te schrijven. U kunt deze in het daarvoor bestemde bakje te leggen. U kunt uw verzoek tot voorbede ook thuis opschrijven en meenemen naar de kerk of doorgeven via email: voorbede@pkn-lichtenvoorde.nl

Deurcollectes in de komende weken

3 november: kerk-tv

6 november (dankdag): cantorij

10 november: onkosten AKZ-diensten

17 november: energie

24 november: pastoraat

1 december: KIA, werelddiaconaat

Moldavië: Kinderen en ouderen worden gezien

Door de hoge werkloosheid in Moldavië werken veel mensen in het buitenland. Kinderen en ouderen blijven achter en krijgen thuis niet de zorg en aandacht die ze nodig hebben. In de twee opvangcentra van de christelijke organisatie Bethania worden deze kwetsbare kinderen na schooltijd opgevangen, krijgen ze eten en drinken en hulp bij hun huiswerk. Ouderen krijgen thuis een gezonde maaltijd en zorg, en kunnen in de opvangcentra terecht voor gezamenlijke activiteiten en een warme douche.

Ondersteuning goede doelen

De diaconie steunt elk jaar verschillende goede doelen in Nederland en het buitenland.

In de afgelopen maand hebben de volgende goede doelen een gift ontvangen:

- Stichting SAKO (Steun aan kinderen overzee)
- Stichting Meraih Bintang
- Giro 555 (hulp aan slachtoffers in het Midden Oosten)

Namens de diaconie,
Hans Tornij en Ina Hulshof

De diaconie wil graag waar het noodzakelijk is hulp bieden. Laat ons weten als u of iemand in uw omgeving hulp nodig heeft. Dit kan via een diaken, via de mail diaconie@pkn-lichtenvoorde.nl of telefonisch via 0544-37 96 91.

Diaken gezocht

Een poos terug hebben de diakenen zich in de nieuwsbrief en in Op Weg een voor een voorgesteld én verteld wat ze doen.

Helaas hebben 2 diakenen aangegeven aan het eind van het jaar te willen stoppen, dus zijn wij naarstig op zoek naar versterking!

Wie, o wie zou dat willen?

Mocht u meer informatie wensen, schiet dan een diaken aan of neem telefonisch contact op met Hans Tornij (nummer 0544-37 96 91) of Karin Wibier-Rave (06-50 99 19 02).

Door de hoge werkloosheid en armoede in Moldavië werkt een deel van de beroepsbevolking in het buitenland. Ouderen én kinderen blijven achter en krijgen niet de zorg en aandacht die ze nodig hebben.

Dankdag 6 november

Het is een goede gewoonte om tweemaal per jaar stil te staan bij het feit dat het leven niet allemaal vanzelfsprekend is. Op Biddag en Dankdag mogen we alles wat ons raakt in gebed voor God brengen. We doen dat in de dienst van Dankdag, om 19.30 uur in de Johanneskerk, o.a. met het aansteken van kaarsjes in een persoonlijk lichtgebed.

Na de koffie is er een toelichting op de ontwikkelingen m.b.t. Actie Kerkbalans. In veel plaatsen wordt Actie Kerkbalans ook op andere wijzen aangeboden, door bijvoorbeeld een toelichting en de uitleg via e-mail te geven en/of de mogelijkheid om digitaal bij te dragen. Natuurlijk blijft de huidige vorm (met lopers die de brieven bezorgen) bestaan. Maar daarnaast wordt er gewerkt aan een tweede mogelijkheid. De kerkrentmeesters zullen vertellen over de huidige stand van zaken.

Hans Hinkamp

AKZ-kerkdienst 10 november - sterke vrouwen

Achter de schermen wordt er al nagedacht over de invulling van het thema. Zowel in de Bijbel als in onze kerkgemeenschap lopen er heel wat sterke vrouwen rond! Maar bij het aanleveren van de kopij is er nog net onvoldoende vastgelegd.

In een volgende Nieuwsbrief hopen we meer te kunnen vertellen.

Eeuwigheidszondag 2024

Zondag 24 november is het Eeuwigheidszondag, de laatste zondag van het kerkelijk jaar. Het is de zondag waarop in onze kerk in het midden van de gemeente de namen worden genoemd van hen van wie wij afscheid moesten nemen in het jaar dat achter ons ligt.

Wij gedenken het leven in het licht van Gods liefde en trouw. Wij doen dat door in de dienst kaarsen aan te steken aan de Paaskaars, omdat we geloven dat de dood niet het laatste woord heeft. De Paaskaars staat voor de overwinning van het leven over de dood, door Jezus Christus.

*'De bomen komen uit de grond
en uit hun stam de twijgen.*

*En iedereen vindt het heel gewoon
dat zij weer bladeren krijgen.*

*We zien ze vallen naar de grond
en dan opnieuw weer groeien.*

*Zo heeft de aarde ons geleerd
dat al wat sterft zal bloeien.'*

Toon Hermans

Iedereen is van harte uitgenodigd om deze bijzondere kerkdienst op 24 november, om 10.00 uur in de Johanneskerk, bij te wonen.

Aan de dienst wordt meegewerkt door onze eigen cantorij o.l.v. Bas Tieltjes en Johan Meerdink. Na de dienst is er gelegenheid om samen koffie of thee te drinken.

*De kerkdienst is ook te volgen (en terug te kijken) via:
kerkdienstgemist.nl bij 'PKN Lichtenvoorde'.*

Het fotolijstje

Je zit in een fotolijstje, in een lijstje op het dressoir.
Voor jou is het 't einde,
maar ik ben er niet mee klaar.
Ik moet eigenlijk verder, maar ik sta steeds weer stil
bij dat fotolijstje en wat ik nu nog heel graag wil.

Jij bent van de wereld, jij bent niet meer van mij.
Alles wat we hadden dat is voorgoed voorbij.
Jij bent alleen gegaan, jij bent alleen verhuisd,
maar toch ook niet echt en dat is het 'm nou juist.

Want jij bent zo aanwezig
bij alles wat ik doe, zeg of bedenk.
Jij bent zo aanwezig
bij alles wat ik laat, overleg of schenk.
Jij bent zo aanwezig bij alles wat ik ruik, drink en eet;
bij alles wat ik gebruik,
maar ook bij alles wat ik vergeet.

Jouw beeld in een hoekig lijstje,
gevangen voor altijd.
Je schittert voortaan door afwezigheid.
Ik wil je wel bevrijden, maar ik weet alleen niet hoe
en als ik het bedenk, dan is dát 'n heel gedoe.

Jij bent van de wereld, jij bent niet meer van mij.
Alles wat we hadden dat is voorgoed voorbij.
Jij bent alleen gegaan, jij bent alleen verhuisd,
maar toch ook niet echt en dat is het 'm nou juist.

Je bent zo aanwezig in mijn portemonnee
of als ik te lang zit te zappen op de bank voor de tv.
Je bent zo aanwezig als ik alleen aan 't fietsen ben
en doe ik een klus, dan hoor ik coachend nog je
stem.

Je foto zit verstijfd, vierkant achter het glas.
Je staat stokstil te pronken,
terwijl je ooit zo beweeglijk was.
En ik loop maar rond te lopen
onrustig heen en weer,
maar kom niet vooruit, hoe vaak ik het ook probeer.

Je bent zo aanwezig aan de kapstok in de gang,
in de gordijnen, het tapijt en in 't behang.
Jij bent zo aanwezig als ik de kasten open doe
en alle kleren en schoenen
die roepen mij smekend toe.

Je bent zo aanwezig als ik onzeker ben of bang
en dan voel ik soms heel teder
nog jouw knijpje in mijn wang.

Dan grijns en lach ik even, ben ik dankbaar voor je
leven.
Maar dat moment dat duurt,
dat duurt maar heel, heel even.

Jouw plaatje staat vast geplakt,
kleurrijk tegen het karton,
op de plek waar je ooit met mij gelukkig stond.
En ik vlieg maar heen en weer, en ren van hot naar her.
Maar eerlijk gezegd kom ik, kom ik niet zo ver.

Je bent zo aanwezig als ik een scheet laat
en niemand zegt: 'Getsie'.
Dan hoor ik automatisch jouw liefdevolle correctie.
Je bent zo aanwezig als ik een boer laat na een slok bier
en niemand corrigeert me,
dan zit het me, zit het me, zit het me tot hier.

Maar je ogen blijven spreken, echoën in mijn hoofd.
En ze herhalen alle woordjes
die je mij ooit hebt beloofd.
Onze liefde is *for ever*, is sterker dan de dood.
Maar nu ik het weer hoor klinkt het echt idioot.

Jij zit in dat fotolijstje, stevig achter het glas
en tussen ons wordt het nooit meer,
nooit meer zoals het was.
En toch voel ik soms heel duidelijk die aai over mijn bol
en dan schiet ik, schiet ik, schiet ik helemaal weer vol.

Je bent van de wereld, je bent niet meer met mij.
Alles wat we hadden dat is voorgoed voorbij.

Maar je naam die staat geschreven, niet op een steen
maar in een boek
en mocht ik jou dan kwijt zijn, dan ben jij niet echt zoek.
Je leeft verder dan in mijn gedachten, hoger dan mijn
aards bestaan.

Het is misschien wel beter om jou te laten gaan -
vrij uit het fotolijstje, los van het vertrouwde beeld,
met een ander plaatje dat ons niet meer zo verdeelt.

Ruurd Walinga

Dit lied zong Ruurd Walinga tijdens zijn optreden vorig jaar in onze Johanneskerk en raakte bij menigeen toen een gevoelige snaar. (Red.)

Een vierende kerk – taakgroep Eredienst

Op 16 oktober waren we met 14 personen in de Johannesshof om samen na te denken over de toekomst van onze kerkdiensten. Na een toelichting op wat het eigene is van een kerkdienst waren er wat luistervoorbeelden met Psalm 23 als basis. Van een versie op hele noten tot Elvis Presley. De ene variant hoeft niet beter te zijn dan de ander. Het belangrijkste is om de vorm te vinden die bij de eigen situatie of smaak past.

Daarvoor werd een lijst ingevuld waarin iedereen kon aangeven wat men in de liturgie van de kerkdienst van waarde vindt. De bevindingen hiervan moet ik nog verwerken. Wat al wel duidelijk is, is dat we in de Johanneskerk genoeg beleven aan afwisseling en laagdrempeligheid. Welke vorm dit concreet en in de toekomst zou kunnen krijgen is iets om later in een taakgroep Eredienst te bespreken. Het zou mooi zijn om hier binnenkort een start mee te kunnen maken. Dus ... wordt vervolgd.

Hans Hinkamp

De kerkdienst – liturgie als heilig spel

Deze toelichting is overgenomen uit de bijeenkomst over de toekomst van de kerkdiensten. Ik heb de tekst ontleend aan de website van de landelijke kerk en deze her en der aangepast.

Liturgie betekent letterlijk: dienst van het volk (aan de Eeuwige). Op de website van de landelijke kerk wordt uitgelegd dat een kerkdienst, waar je ook bent, vaak vaste en herkenbare elementen kent. Om wat zicht te krijgen op wat eigen is aan een kerkdienst worden 'vijf basisprincipes voor de liturgie' genoemd.

1. De gemeente viert

In de kerkdienst gaat het om de ontmoeting met God. Daarin is de gemeente als geheel actief, dus niet alleen de mensen die actief een taak vervullen. De hele gemeente wordt opgeroepen zich te openen voor het geheim van God/het geloof. Eigenlijk kan de gemeente dus niet onderuitgezakt met de handen over elkaar zitten in de kerkruimte. Zij wordt meegenomen in de liederen en gebeden, in de stilte en muziek. Concreet betekent dat dat de gemeente een actieve (luister)houding heeft.

2. Liturgie is dialogisch

Een kerkdienst moet geen monoloog zijn. Niet in praktische zin, dat de voorganger alleen de dienst uitmaakt. Maar ook niet inhoudelijk, bijvoorbeeld dat we als mensen onze 'bekommernissen op hem werpen'.

Het gaat om een dialoog tussen God en zijn gemeente. In woorden uit de Bijbel maar ook woorden van de voorganger (als een tegenover) klinken de beloften van God. Daarnaast horen we ook in muziek hoe 'God tot ons spreekt'. Het is een heilig spel van woord en antwoord. In een goede liturgie is God voelbaar aanwezig!

3. Liturgie is participatief

Wij leven in een consumptiecultuur. Maar de eredienst is niet bedoeld om te consumeren. In de eredienst doet iedereen, de verstokte kerkganger en de toevallige passant, mee. Daarom is het altijd de uitdaging om de gemeente actief te laten participeren. Dat kan door ze te laten zingen, maar ook op andere manieren: gezamenlijk in antwoord spreken, gebeden zo verwoorden dat men niet luistert maar meebidt, een actieve luisterhouding oproepen door preek en muziek 'spannend' te houden, enzovoorts. Of door het aansteken van kaarsen door de kerkgangers.

4. Liturgie kent interne logica

De eredienst is niet een rijtje van handelingen (groet, lezing, preek, gebeden, enzovoorts) dat wekelijks langsgedaan wordt, maar een dynamisch geheel van elementen die op elkaar reageren. Zo sluit het Gloria-lied aan op het Kyriegebed. Of een antwoordlied reageert op een lezing, net zoals op een ander moment een lied juist kan instemmen met de woorden die ervoor klonken. Het lied of de muziek na de preek kan heel bewust worden ingezet als 'instemming', of juist als 'tegenstem'. Kortom: het ene onderdeel volgt als het goed is op het andere.

5. Liturgie is creatief

In de viering van de eredienst mogen we ons laten verrassen door het ongrijpbare, de Heilige Geest. Die Geest blaast de gemeente de adem in waarmee zij de liturgie vormgeeft. Dat betekent dat liturgie een beademd, creatief (= scheppend) geheel is. Daarom moet er steeds opnieuw gezocht worden naar nieuwe expressievormen. Alleen dan blijft de liturgie een levend gebeuren dat steeds in beweging is en stolt zij niet tot een levenloos ding.

Hans Hinkamp

Gebed van de maand

In deze rubriek altijd een bijzonder gebed. Deze keer een gebed over het begrip 'hoop'. Het gebed is afkomstig van de website van de website 'Petrus', van de landelijke protestantse kerk. Daar staat als inleiding: 'Gods hoop is als iets vol leven en vreugde. Dit gebed moedigt ons aan om vanuit die hoop te leven en dit te delen met de mensen om ons heen'.

Herfstgebed over kwetsbaarheid, reflectie en dankbaarheid. Dit gebed roept op tot dankbaarheid voor wat is gegroeid, erkenning van mislukkingen en vertrouwen op God. Het vraagt om levenskracht, herstel en zorg voor de aarde.

Als een nog niet gezongen lied
dat in de verte zachtjes klinkt,
als de eerste pennenstreek
op een onbeschreven blad,
als bloesem die haast barst uit de knop,
zo is Uw hoop, o God:
vol schoonheid en ruimte en vreugde.

Met wie verlangen
naar liederen vol zuiverheid,
naar verhalen zonder grenzen,
naar levenslust die uit zijn voegen barst.
bid ik om Uw hoop, o God:
zuiver, grenzeloos en levendig.

Laat mij zingen en spelen,
schrijven, praten en bidden,
luisteren en steeds weer verstaan.
Laat mij leven uit Uw hoop, o God:
ontvangend, dragend en delend.

Amen

ds. Marloes Meijer

Eigentijdse Troubadours over Sterke vrouwen

Onder de naam 'Bezielende verhalen' trekken Jan en Edgar (vertellers) en Jacqueline (muziek) als eigentijdse troubadours rond. Met o.a. het programma 'Sterke vrouwen'. In veel verhalen komen sterke vrouwen voor: vrouwen die leven geven, vrouwen die vechten, vrouwen die anderen te slim af zijn en vrouwen die rechten voor vrouwen op de kaart zetten.

In die muzikaal omlijste verhalen hebben vrouwen verschillende rollen: klein meisje, moeder, dochter, oma, geliefde, onderdrukte en bevrijder. Wat betekent het om die positie te hebben en met welke omstandigheden hebben ze door de eeuwen heen moeten zien om te gaan? Voor deze voorstelling zijn verhalen over bekende en onbekende sterke vrouwen verzameld: verhalen van over de hele wereld en alle perioden van de geschiedenis. Soms grappig, soms diepgaand, soms spannend, maar allemaal met passie en humor verteld.

Zo is er het Chinese sprookje over het meisje Kuan Yin dat wegloopt van huis om in een klooster in te treden. Dit zeer tegen de zin van haar vader die haar wil uithuwelijken tegen een grote bruidsschat. Hij zet alles op alles om haar terug te halen. Lukt hem dat of houdt het meisje stand? In een ander verhaal, uit Noord-Amerika, kan de allereerste moeder haar kinderen alleen eten geven door zichzelf op te offeren.

En ze brengen een verhaal over Aletta Jacobs die in Nederland, maar ook internationaal, veel heeft betekend voor het verbeteren van de positie van de vrouw. Hoe is het haar gelukt te zorgen dat ook vrouwen het algemeen kiesrecht kregen?

De avond, op donderdag 21 november, begint om 20.00 uur. De toegang is als altijd gratis, maar een vrije gift wordt op prijs gesteld. Consumpties zijn voor eigen rekening.

Info: Sjors Tamminga, 0544-37 27 52
e-mail: sjors.tamminga@kpnmail.nl

'Kom es an!'-middag: Kerst mist Jezus

Maandagmiddag 25 november komen Jan Leijenhorst en Hans Hinkamp, als 'de Zwaogers', naar de Johanneshof. Zij verzorgen die middag een speciaal programma over 'Kerst mist Jezus'.

Voorzien van eigenzinnige en humoristische videofragmenten gaan ze in op de oorsprong en de ontwikkeling van het kerstverhaal. Wat doet het kerstverhaal ons? En wat doen wij het kerstverhaal aan!

Door alle tijden heen hebben mensen het kerstverhaal steeds aangepast aan de eigen achtergrond, om zo het verhaal dichterbij de mensen te brengen. De beide zwaogers doen ook een poging en nemen ons mee in een van de oudste geschriften, het Oudsaksische geschrift de Heliand, geschreven rond het jaar 825.

Na de pauze vertellen ze samen, aan de hand van een kerstklassieker van W.G. van der Hulst, een eigen kerstverhaal dat zich afspeelt in de eigen omgeving. De voertaal deze middag is het Achterhoekse dialect. De middag begint om 14.30 uur met een kopje koffie/thee. De toegang is gratis. Bij de uitgang is er de mogelijkheid onze middagen te ondersteunen met een vrije gift. Iedereen is van harte welkom!

Kostbaar is gratis

Al fietsend met de kinderen naar school passeren we een huis met een oranje bank ervoor. 'Maak bankcontact', staat er, 'en eet een appeltje.'

Een rijk gevulde mand met pas geplukte appels staat naast de bank. Kijk, daar word ik nu eens blij van!

Enkele dagen later staan er een straat verderop papieren zakjes gevuld met noten op de stoep. Een kaartje met 'Gratis, laat het je smaken!' maakt het geheel compleet.

Zelf zetten we de voorbije maanden geregeld overschotten uit onze moestuin bij onze brievenbus voor de passanten. Mensen belden bij ons aan om te vertellen wat ze zouden meenemen,

maakten een praatje of zwaaiden van op hun fiets naar ons. Iemand bracht druiven uit eigen wijngaard mee als 'ruil'. Het bracht zonder veel moeite een gemoedelijkheid en gezelligheid met zich mee.

Het verhaal van de koopman en de kostbare parel hoeft je soms niet ver te zoeken. In onze buurt schitteren er kleine pareltjes langs gevels en stoepen. Het brengt warmte nu de dagen korter en kouder worden. Kostbaar hoeft niet duur te zijn. Meestal is het gewoon ... gratis.

Bron: www.koletjanssen.be

Herfstkleuren

In Lunteren wonen we vlak bij een prachtig bos. Ik wandel er vaak. Als je ergens de seizoenen kunt ervaren, dan wel in een bos. Ik geniet enorm van de wisseling van de jaargetijden. De herfst zet me aan het denken over de vergankelijkheid van het bestaan, over loslaten, maar ook over vrucht dragen en oogsten. De druivenoogst is immers in de herfst.

Niet alleen de natuur, maar ook een mensenleven kent vier seizoenen. Tot grofweg je dertigste ben je aan het groeien en ontwikkelen. Van je dertigste tot je vijftigste zit je in de zomer van je bestaan: je mag bloeien en vrucht dragen. Van je vijftigste tot je zeventigste jaar zit je in de herfst van je leven. Na groeien en bloeien, mag je nu oogsten: je geeft jouw kennis en ervaringen door aan jongere generaties. En dan komt vanaf je zeventigste de winter. Het leven verstilt, en de tijd van afscheid nemen komt dichterbij. Elk seizoen heeft zijn mooie en zijn moeilijke kanten.

Zelf leef ik, met mijn 56 jaar, inmiddels toch echt in de herfst. En wat ik nu ontdek, is hoe met de seizoenen in mijn leven ook mijn relatie met God verandert. In de lente van mijn leven heb ik God leren kennen en liefhebben. Hij riep en ik leerde Jezus te volgen, met veel vallen en opstaan. De zomertijd was geestelijk een tijd van verdiepen van de relatie met God. Met name door wat er allemaal gebeurde in mijn leven en in mijn gezin of omgeving, leerde ik God te vertrouwen, ook al begreep ik Hem vaak niet.

Nu ik in de herfst van mijn leven ben, geniet ik meer dan ooit van de pure afhankelijkheid van God en Zijn Geest die ik nu ervaar. Ik ben me meer bewust van de vele grote en kleine tekenen van Gods Koninkrijk die ik overal om mij heen kan zien. De herfst van mijn leven wordt gekleurd door verwondering en dankbaarheid. Ik bid dat wat er ook verandert met de seizoenen in mijn leven, ik deze diepe vreugde van leven met Jezus mag blijven ervaren.

Bron: De Waarheidsvriend, Ds. Ron van der Spoel

Bloemschikken

Al jarenlang is er een enthousiaste groep dames die leiding geeft aan de bloemschikavonden. De onderwerpen zijn heel uiteenlopend en de creativiteit lijkt onuitputtelijk. Zo ook op 31 oktober a.s. Dan zijn de deelnemers in de gelegenheid om een bloemschilderij te maken, de fantasie de vrije loop te laten en te experimenteren met verschillende bloemen, kleuren en materialen. Henny, Gerda en Carolien zullen aanwezig zijn om tips en begeleiding te geven, maar de focus ligt natuurlijk op persoonlijke expressie en creativiteit.

Wilt u ook eens meedoen? De kosten zijn € 5,- per avond. De koffie is bij de prijs inbegrepen. Bloemen, groen en ander materiaal neemt iedereen zelf mee en klein gereedschap zoals een schilmesje en draadtangetje ook. We beginnen om 19.30 uur met koffie en gaan daarna met zijn allen aan de slag.

Wat kunt u verwachten:

- een ontspannen en gezellige sfeer;
- begeleiding en advies;
- een mooi bloemstuk om mee naar huis te nemen.
- oasis en draad zijn aanwezig.

Of u nu een ervaren bloemschikker bent of voor het eerst deelneemt, de avonden bieden voor ieder wat wils. Het is een perfecte gelegenheid om nieuwe technieken te leren, inspiratie op te doen en andere bloemliefhebbers te ontmoeten.

U aanmelden voor onze creatieve avonden kan door een e-mail te sturen naar jclensink1547@gmail.com (Carelien) of door te bellen naar:

Carelien Lensink: 06– 57 37 29 84

Henny ter Horst: 0544– 37 44 50

Gerda Klein Gunnewiek: 06– 33 42 75 83

Herfstblad en boomvruchten

*Bomen lijken in brand te staan,
vlammend geel en rood.
Bladeren die verdorren gaan,
al zijn ze nog groen,
ritselen op elke zucht en zoen
van wind en vogel.*

*Na een tijd draagt blad
van elke loofboom en struik
- nog aan takken of neergevallen –
allerlei kleur, ruik je de geur van herfst.*

*Kastanjes en beukenootjes knallen
uit hun bolsters, eikels raken uit hun dop.
Eekhoorns rennen met walnoten
in hun poten stammen af en op,
vogels pikken bessen.
De natuur, voorraadschuur,
biedt weer volop levenslessen.*

*De pruimentijd voorbij,
is het de beurt aan appel- en perenpluk.
Pompoenen staan decoratief
of komen in een soep of ander gerecht.
Dankdiensten voor gewas en arbeid,
want genoeg te eten hebben is geluk!
Delen van de opbrengst
is eerder noodzaak dan lief.*

*Paddenstoelen hebben hun functie
in het kringloopsysteem,
je ziet ze op heel wat plekken staan.
Dat wordt nog veel mooier
als je er enkele kent bij naam.*

*Zo hebben ook wij een plaats
in de schepping, welke dat ook is.
God kent onze naam, gewis!*

Bron gedichtensite.nl, Angela Walraven

Nieuws van en voor de Actie Kerkbalans

Ook deze maand is er weer het een en ander te melden met betrekking tot de Actie Kerkbalans en de overgang naar het programma Scipio.

De vraag die we ons voorafgaande aan het besluit om over te gaan naar een digitale werkwijze hebben gesteld is: waarom willen we dit en wat levert het ons op?

De belangrijkste reden is dat het, met het oog op de toekomst, een zeer grote besparing geeft in de werkzaamheden van de vrijwilligers. Scipio is een programma dat al jaren bestaat en ook gebruikt wordt door buurgemeenten. Zo zijn we onlangs op bezoek geweest in Varsseveld waar ook gebruikt gemaakt wordt van dit programma. Men is daar zeer tevreden over de werkwijze en de vele mogelijkheden waar je al dan niet gebruik van kunt maken. Een zeer groot deel van de toezeggingsformulieren hoeven we niet meer rond te brengen en weer op te halen. Daarnaast is er de besparing in materialen zoals papier, enveloppen en portokosten.

Voor het opstarten van het programma en de overgang van LRP naar Scipio zijn we inmiddels zover dat alle ledengegevens 'overgezet' zijn. De volgende stap is het overbrengen van de financiële gegevens (de toezeggingen voor 2024 en de ontvangsten).

Verder zijn we nog bezig om de werking van de mailverzending te testen en om de handleiding voor u als gebruiker te maken.

Na afloop van de Dankdienst op woensdag 6 november a.s. zullen we een korte presentatie geven van het nieuwe programma. Uiteraard is daar ook gelegenheid om vragen te stellen.

Namens College van Kerkrentmeesters,
Gerrit Schepers en Harrie Staring,
coördinatoren Kerkbalans
kerkbalans@pkn-lichtenvoorde.nl

25 jaar vrouw in het priesterambt

25 jaar geleden wijdde Mgr. Antonius Jan Glazemaker, toenmalig aartsbisschop van de Oud-Katholieke Kerk Nederland, de eerste vrouw tot priester.

De synode had zich op 31 oktober 1998 bijna unaniem uitgesproken om mannen en vrouwen toe te laten tot het drievoudig ambt van diaken, priester en bisschop.

In Nederland besloten al veel eerder Doopsgezinden en Remonstranten vrouwen tot het ambt van predikant toe te laten. Andere protestantse kerken volgden. Over de grenzen heen namen de lutherse, episcopale en anglicaanse kerken het besluit om het ambt open te stellen voor vrouwen.

Elke kerk stelde de vraag of het terecht was vrouwen van kerkelijke ambten uit te sluiten. Kon men nog vasthouden aan 'de traditie' dat alleen mannen een ambt konden bekleden door te zeggen dat Jezus alleen mannen tot apostel koos? Omdat Paulus sprak over het zwijgen van de vrouw in de gemeente en haar ondergeschiktheid? Trouwens, in de eerste, prille gemeenten van Jezus' volgelingen speelden vrouwen nog een belangrijke rol. Langzamerhand kregen zij, naar het patroon van de samenleving, een ondergeschikte rol en werden uit de ambten geweerd.

De stelling 'het is ons nu eenmaal zo overgeleverd' is altijd historisch cultureel bepaald en hangt samen met een bepaalde situatie. Ook in geloofszaken. En die situatie in het rollenpatroon man-vrouw veranderde.

Een vraag binnen katholieke kerken was het functioneren van het priesterambt in de katholieke traditie. Onder invloed van de Reformatie kwam een steeds sterkere nadruk op de priesterlijke macht om brood en wijn te consacreren tot Lichaam en Bloed des Heeren en op het offerkarakter van de Heilige Mis.

Vertegenwoordigt de priester in zijn handelen Jezus, is hij als het ware identiek met Hem, dan zijn er sterke redenen alleen mannen toe te laten.

In 1889 bracht een (oud-katholieke) bisschopsverklaring een belangrijke nuancering aan. De nadruk op de consecratiemacht verschoof naar het present stellen van het laatste avondmaal van de Heer onder ons. Allen nemen deel aan de handeling waarin de priester voorgaat, allen vieren mee. Nu ziet men het ambt minder specifiek als identiek aan Jezus' handelen, maar meer als gedragen door de Geest. Deze visies gaven in de Oud-Katholieke Kerk ruimte om het ambt open te stellen voor daartoe geroepen vrouwen.

Ze zag het ook als rechtvaardig en in lijn met het geloof van de vroege kerk: het heil komt tot ons in de menswording van Jezus, de Zoon van God, niet in de

mánwording. Christus is de verlosser van mensen, is dat niet alleen van mannen.

Erna Peijnenburg, pastoor in Alkmaar, noemt het een verrijking dat vrouwen deel zijn gaan uitmaken van de geestelijkheid. 'Niet omdat zij zogenaamde vrouwelijke eigenschappen binnen hebben gebracht.' Vrouwelijke en mannelijke eigenschappen zijn te vinden bij priesters van alle genders. 'We hebben gewoon hele goede en toegewijde ambtsdragers cadeau gekregen die er niet waren gekomen als de deur van de wijding voor vrouwen gesloten was gebleven.'

Op vrijdag 18 oktober werd '25 jaar vrouw in het ambt' herdacht met een symposium, afgesloten met een feestelijke eucharistieviering. Met een knipoog naar de 'mis met drie heren' 'mis met drie dames' genoemd.

Alfons Liesker

De wijding van Thelma Schoon tot diaken door aartsbisschop Bernd Walleet, in de Ste. Gertrudiskathedraal te Utrecht op 27 augustus 2023. Rechts van Thelma haar vader, pastoor Henk Schoon.

Spiritualiteit van het dagelijks leven

Onder deze titel organiseert de commissie Ontmoeting & Inspiratie van de parochie HH. Paulus en Ludger op woensdag 20 november een avond in de Onze-Lieve-Vrouw-Tenhemelopnemingkerk te Beltrum waarop we samen zoeken naar wat ons ten diepste beweegt.

Voor deze avond geldt een maximaal aantal deelnemers van 10 personen per groep; er kunnen 2 groepen gevormd worden. U moet zich dus van tevoren aanmelden. Dit kunt u tot uiterlijk 15 november doen bij Peter Müller, telefonisch via 0544-46 30 45 of per mail via pjamueller@gmail.com

De avond begint om 19.30 uur. Vanaf 19.15 uur herten we u graag welkom met een kop koffie of thee.

Spiritualiteit is, volgens een uitspraak van de vorig jaar overleden karmeliet Kees Waaijman, 'dat wat ons ten diepste beweegt.'

In ons dagelijks leven is meer te ontdekken dan we aan de oppervlakte zien. Ons handelen en spreken vertelt ons wie we zijn, wat zich binnenin ons beweegt. Niet altijd is dat zo herkenbaar. Niet voor de ander, maar ook niet voor onszelf.

Deze avond gaan we dit verkennen aan de hand van een woord uit het dagelijks leven. We bezinnen ons er persoonlijk op en daarna wisselen we dit uit. Daarbij is het steeds weer verrassend hoe we elkaar op weg helpen ons leven te 'verstaan'.

Zo samenkomen is bevrijdend en geeft inzicht in dat wat richting geeft aan je leven en je eigen spiritualiteit.

De avond wordt geleid door Franciska Soepboer en Frida Koopman. Beiden zijn verbonden aan het Centrum voor Spiritualiteit van de Stichting Karmel Twente. Frida als zuster Karmeliet en Franciska als vrijwilliger. Franciska heeft de opleiding 'maatschappelijke spiritualiteit' gevolgd aan het Titus Brandsma Instituut in Nijmegen.

Omdat wij de waarde van de Karmelspiritualiteit ervaren in ons dagelijks leven, willen wij deze op eigentijdse wijze vorm blijven geven. Ze kenmerkt zich door een samen zoeken naar de diepere lagen van ons leven en samenleven, naar sporen van Gods aanwezigheid.

Peter Müller

Giften

In de afgelopen periode mochten we weer een aantal giften ontvangen, en wel:

- via Trudy de Jongh € 20,- voor de bloemen in de kerk en ook nog € 20,- voor het onderhoud van de kerk;
- via Rinus te Kronnie eveneens voor de bloemen in de kerk een bedrag van € 10,-;
- via ds. Hinkamp € 20,- voor de kerk-tv.

Hartelijk dank aan alle gevers!

Open Tafel

De eerstvolgende open tafel houden wij op 15 november a.s.

Wij zien u dan graag, opnieuw of voor het eerst.

Annelies Romijn en
Joke Rouwhorst

Verschijningsdatum Op Weg 2024

Verschijnt

week voor 1 dec

inleveren kopij:

maandag 18 nov

De redactie

Het volgende nummer . . .

voor de maand december 2024 komt uit in de week voor zondag 1 december 2024.

Kopij moet uiterlijk maandag 18 november 2024 om 12.00 uur zijn ingeleverd via email naar:

kopij@pkn-lichtenvoorde.nl

Digitaal aangeboden kopij zullen wij zelf in het juiste lettertype en in de juiste afmetingen opmaken.

Internet: www.pkn-lichtenvoorde.nl

Bezorging: de heer J. ter Horst, tel. 06-12 94 52 16

Redactie Op Weg

Ds. H. Hinkamp, tel. 37 14 09

Mevrouw G. Kuijt-Gijsbers, tel. 37 02 98

Mevrouw D. te Paske, tel. 06-10 61 97 58

WIJKINDELING

Wijkouderling/coördinator	telefoonnummer
1. Mevr. G. Boschman	37 35 59
Mevr. I. Hulshof	06-31 76 92 79
2. Dhr. M. Meijer	06-53 41 62 37
3. Mevr. D. Schepers	48 77 23
Mevr. A. Staring	37 96 98
4. Mevr. T. de Jongh	37 33 16
Mevr. A. Staring	37 96 98
Dhr. G. Otten	37 34 93
5. Mevr. J. Rouwhorst	37 36 62
6. Mevr. T. de Bruijn	06-25 07 28 17
7. Vacature	
Mevr. A. Scholten	37 52 14
8. Mevr. B. Roelofswaard	37 95 87
Mevr. E. Tieltjes	37 35 32
Mevr. T. de Jongh	37 33 16
9. Mevr. W. ten Barge	37 31 97
10. Mevr. S. Kraaij	06-83 03 91 62
Vacature	
11. Mevr. W. ten Barge	37 31 97
12. Mevr. J. Rouwhorst	37 36 62

ADRESSEN:

Ds. J.J. Hinkamp

Dijkstraat 17

7131 DM Lichtenvoorde

tel. 37 14 09

E-mail: hans@hinkamp.info

Scriba: de heer R. te Kronnie

Pastoor Scheepersstraat 17

7134 RB Vragender

tel. 37 67 06

E-mail: info@pkn-lichtenvoorde.nl

Kerkgebouw Johanneskerk en
gemeentecentrum 'Johanneshof'
Rentenierstraat 9
7131 DK Lichtenvoorde
tel. 37 60 56

Contactpersoon voor afspraken Johanneshof:

mevrouw T.H. de Bruijn-Timmerman

Esstraat 34, 7131 CT Lichtenvoorde

tel. 06-25 07 28 17 (10-11 en 19-20 uur)

johanneshof@pkn-lichtenvoorde.nl

Beheer Johanneshof: mevrouw Ph. de Bruin-de Bruijn

Klaasbos 1, 7131 SZ Lichtenvoorde

tel. 06-21 37 62 37 | johanneshofbeheer@gmail.com

Koster kerkgebouw: de heer G.J. Otten

Beatrixplein 7, 7131 XW Lichtenvoorde

Tel. 37 34 93 | koster@pkn-lichtenvoorde.nl

Ledenadministratie:

mevrouw L. Schutten-Markvoort

Hillenstraat 1, 7131 ZN Lichtenvoorde

Tel. 37 64 68

E-mail: ledenadministratie@pkn-lichtenvoorde.nl

Cantor-Organist: de heer H.J. Meerdink

Mr. Meinenweg 30, 7107 AN Winterswijk Kotten

tel. 0543-56 35 72

Organist: de heer B. Tieltjes,

Sperwer 17, 7132 EM Lichtenvoorde

Tel. 0544-84 33 56

Vorming en Toerusting: de heer S. Tamminga

Diepenbrockstraat 13, 7132 AM Lichtenvoorde

Tel. 37 27 52

Administratie Kerkrentmeesters en Administratie

Diaconie: de heer F.J. van Lochem

Penningmeester Kerkrentmeesters:

de heer F.J. van Lochem

Van der Meer de Walcherenstraat 10

7131 EN Lichtenvoorde

Tel. 37 47 23

Penningmeester Beheerscommissie Johanneshof:

de heer C. Langbroek

Schatbergstraat 92, 7132 AB Lichtenvoorde

Tel 06-54 33 66 93

Bankrekeningen Protestantse Gemeente Lichtenvoorde

NL84 RABO 0336 1154 74

(Kerkbalans, Giften, Collectemunten)

NL10 RABO 0386 1167 17 (Exploitatie Johanneshof)

NL15 RABO 0373 7245 86 (Bijdragen Solidariteitskas)

NL37 RABO 0373 7245 78 (Collectenrekening)

NL87 RABO 0373 7245 51 (Kerkblad Op Weg)

Penningmeester Diaconie:

mevrouw M. Boomkamp-Steenbeek, Heideweg 7a,

7135 KH Harreveld, tel. 06-40 23 26 86

E-mail: diaconie@pkn-lichtenvoorde.nl

Bankrek.: NL46 RABO 0336 1216 87 t.n.v. Diaconie

Protestantse Gemeente Lichtenvoorde

Begraafplaats Vredenhof: de heer J. Niewold

Willy Brandtplein 242, 7007 LH Doetinchem

Tel. 06-38 09 71 50

E-mail: j.niewold@upcmail.nl

Bankrek.: NL13 RABO 0336 1637 97

Kerkdiensten

zondag 3 november

10.00 uur ds. J.J. Hinkamp

aanvullende collecte: kerk-tv

woensdag 6 november, dankdag

19.30 uur ds. J.J. Hinkamp

aanvullende collecte: cantorij

zondag 10 november

10.00 uur ds. J.J. Hinkamp

AKZ-dienst: sterke vrouwen

aanvullende collecte: onkosten AKZ-diensten

zondag 17 november

10.00 uur mevr. A. Wattel, Zieuwent

aanvullende collecte: energie

zondag 24 november

10.00 uur ds. J.J. Hinkamp

Eeuwigheidszondag

m.m.v. de cantorij

aanvullende collecte: pastoraat

zondag 1 december

10.00 uur ds. J.J. Hinkamp

1^e zondag van advent

aanvullende collecte: KIA, werelddiaconaat

Alle diensten zijn te zien op kerkdienstgemist.nl bij PKN Lichtenvoorde.

Wilt u een bijdrage leveren aan de collecte? Dat kan op bankrekeningnummer: NL37 RABO 0373 7245 78, of met de Givt-app. De opbrengst zal in drie gelijke delen verdeeld worden onder de diaconie, de kerk en de aanvullende collecte.